

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๕๐

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ วรรคสอง (มติคณะรัฐมนตรีที่มีลักษณะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี)

กราบเรียน/เรียน รอง - นรม., รัฐ - นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีที่มีลักษณะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อถือปฏิบัติต่อไป จำนวน ๒๖ มติ

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ยืนยัน
มติคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลชุดเดิมที่มีลักษณะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อถือปฏิบัติต่อไป จำนวน ๒๖ มติ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป/
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๒ (ทรัพย์สิน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร. : จึงเรียนยืนยันมา
กระทรวง : จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป
องค์กรอิสระ : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
กรม : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีที่มีลักษณะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อถือปฏิบัติต่อไป
จำนวน ๒๖ มติ

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
ด้านต่างประเทศ		
การทำความตกลงกับต่างประเทศ		
๑.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่าง ๆ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๖๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑)	ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ดังนี้ ๑. ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องต้องเจรจาหารือ กับคู่ภาคีเกี่ยวกับร่างความตกลงให้ได้ข้อยุติ/ความเห็นชอบร่วมกันก่อน ๒. ส่วนราชการ/หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องส่งเรื่องที่จะจัดทำ ความตกลงกันให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเสนอความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง รวมทั้งให้ส่งเรื่อง ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) พิจารณาเสนอความเห็นด้วย
๒.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ เรื่อง การดำเนินการตามพิธีการทางการทูต (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)	ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะทำความตกลง ระหว่างประเทศทุกประเภททั้งในระดับรัฐบาลและระดับหน่วยงาน เป็นไปอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับพิธีการ และประเพณีปฏิบัติทางการทูตในแต่ละกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดหัวหน้าคณะผู้แทน ผู้ลงนาม และสักขีพยานให้หาหรือ กับกระทรวงการต่างประเทศให้ถูกต้อง ชัดเจนก่อนดำเนินการใด ๆ รวมทั้งให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดด้วย
การจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ		
๓.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง การทำหนังสือสัญญาที่หน่วยงาน สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๖ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘)	การจัดทำความตกลงที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องสามารถดำเนินการได้ ตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ต้องนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ต้องเป็น ความตกลงที่เข้าเงื่อนไขครบทั้ง ๗ ประการ ดังนี้ ๑. ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กล่าวคือ ต้องไม่ใช่ความตกลง ที่ทำขึ้นระหว่างรัฐหรือระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศ ที่มุ่งหมายจะให้ มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ ๒. ทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ของส่วนราชการในระดับกรม ๓. ไม่ได้มีเนื้อหาเป็นเรื่องสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับนโยบาย เช่น ไม่มีเนื้อหาที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ทางสังคม หรือเศรษฐกิจการค้า หรือไม่กระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิในพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ หรือสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจทำให้ ไทยสูญเสียผลประโยชน์ ๔. ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันงบประมาณนอกเหนือจากงบประมาณที่ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้รับจัดสรรโดยความเห็นชอบ ของรัฐสภาแล้ว

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
		<p>๕. สามารถดำเนินการได้ภายใต้กฎหมายหรือกฎระเบียบที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ทำความตกลง นั้น ๆ</p> <p>๖. รัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ความเห็นชอบในการจัดทำความตกลงฯ แล้ว</p> <p>๗. ส่วนราชการเจ้าของเรื่องได้เสนอร่างความตกลงฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาและให้ความเห็นชอบแล้ว</p>
๔.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗</p> <p>เรื่อง การทบทวนแนวปฏิบัติการดำเนินการภายในของไทยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียน</p> <p>(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๓๙ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗)</p>	<p>การเสนอเอกสารในกรอบอาเซียน ๒ ประเภท ได้แก่</p> <p>๑. เอกสารระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล</p> <p>๒. แผนงาน (Work Plan) และแผนดำเนินการ (Plan of Action) ระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่ไทยต้องร่วมรับรอง</p> <p>ทั้งนี้ หากเข้าเงื่อนไข ๕ ข้อ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด เช่น เอกสารดังกล่าวต้องไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหารือกับกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยไม่ต้องนำเอกสารดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และให้ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องส่งเอกสารดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยทุกครั้งก่อนดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป</p>
๕.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘</p> <p>เรื่อง การจัดทำหนังสือสัญญาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๙ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘)</p>	<p>ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำหนังสือสัญญาหรือเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างหนังสือสัญญาก่อนลงนามทุกครั้ง และในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงถ้อยคำหรือสาระสำคัญของหนังสือสัญญาที่คณะรัฐมนตรีได้เคยอนุมัติหรือเห็นชอบไปแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. หากการปรับเปลี่ยนดังกล่าวไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบไว้ให้สามารถดำเนินการได้โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว</p> <p>๒. หากการปรับเปลี่ยนดังกล่าวขัดหรือไม่สอดคล้องกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบไว้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนดำเนินการโดยห้ามมิให้แก้ไขหรือลงนามก่อนที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบการปรับเปลี่ยนนั้น</p>

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
๖.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๕๐๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)</p>	<p>๑. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ไม่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป</p> <p>๒. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้</p> <p>๒.๑ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามเพียงขั้นตอนเดียว โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการลงนามแล้ว ซึ่งเป็นขั้นตอนการจดทะเบียนให้มีผลผูกพันหรือเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลใช้บังคับไปแล้วและประเทศไทยประสงค์จะเข้าเป็นภาคีในภายหลัง โดยการภาคยานุวัติให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว หรือก่อนการภาคยานุวัติ</p> <p>๒.๒ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการจดทะเบียนให้มีผลผูกพันแยกออกจากกัน โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการจดทะเบียนให้มีผลผูกพัน ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภามาในคราวเดียวกัน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องดำเนินการลงนามได้ เมื่อลงนามแล้วจึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะดำเนินการจดทะเบียนให้มีผลผูกพันได้</p> <p>๓. กรณีหน่วยงานของรัฐมีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอหนังสือสัญญาดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติว่า เมื่อมีปัญหาดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ</p>
๗.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เรื่อง การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี กรณีมีการแก้ไขปรับเปลี่ยนชื่อร่างเอกสารชื่อหน่วยงาน หรือชื่อ/ตำแหน่งของผู้ลงนามในร่างเอกสารที่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างบันทึก</p>	<p>ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหรืออนุมัติร่างเอกสารที่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างบันทึกความเข้าใจ ร่างความตกลง หรือร่างเอกสารอื่นใดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไปแล้วและต่อมาส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องมีเหตุผลความจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อร่างเอกสาร ชื่อหน่วยงาน หรือชื่อ/ตำแหน่ง</p>

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
	<p>ความเข้าใจ ร่างความตกลงหรือร่างเอกสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๔๙๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)</p>	<p>ของผู้ลงนามในร่างเอกสารดังกล่าว โดยไม่กระทบต่อสาระสำคัญของร่างเอกสารที่คณะรัฐมนตรีได้เคยเห็นชอบหรืออนุมัติไว้ก่อนแล้ว ให้ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้ โดยให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วย</p>
การเสนอกรอบการเจรจา		
๘.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศและกรอบการเจรจา (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๐๙ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘)</p>	<p>การเสนอกรอบการเจรจา ท่าทีของไทยในการเจรจา หรือการจัดทำ ความตกลงระหว่างประเทศ และจะต้องมีคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วม การประชุมด้วย หากเป็นเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศและมีผลผูกพันในระยะยาว ให้ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐเสนอกรอบในการเจรจา ท่าทีของไทยในการเจรจา หรือการจัดทำ ความตกลงระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา พร้อมทั้งเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทย เพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ในคราวเดียวกันด้วย</p>
การเสนอร่างเอกสารการประชุมระหว่างประเทศ		
๙.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การเสนอร่างเอกสารในการประชุมสุดยอด ระดับผู้นำ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๖๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙)</p>	<p>ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดส่งเอกสารในการประชุมสุดยอด ระดับผู้นำซึ่งนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจะต้อง เข้าร่วมประชุมและต้องมีการลงนามหรือรับรองเอกสารต่าง ๆ ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นการล่วงหน้า ให้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อรวบรวมและเสนอต่อสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีในคราวเดียวกัน เพื่อจะได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป</p>
ด้านกฎหมาย		
การเสนอร่างกฎหมาย		
๑๐.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกา ที่มีเงื่อนไขการใช้บังคับ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๘๙ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙)</p>	<p>ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกา ที่มีเงื่อนไขการใช้บังคับให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ระยะเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และมีระยะเวลาเพียงพอต่อการเสนอเรื่องไปยังสำนักราชเลขาธิการ โดยไม่กระชั้นชิดกับวันที่มีผลใช้บังคับ</p>
๑๑.	<p>มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง การเสนอร่างกฎหมายที่มีเงื่อนไข ในการใช้บังคับต่อคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๔๘๓ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔)</p>	<p>๑. การเสนอร่างกฎหมายที่มีเงื่อนไขในการใช้บังคับต่อคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาแบบความเหมาะสมของกฎหมาย โดยหากมี ระยะเวลาเพียงพอให้จัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติ ในลำดับแรก หากมีความจำเป็นต้องตราเป็นพระราชกำหนดให้พิจารณา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย โดยให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงระยะเวลาในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการตรากฎหมายที่ต้องไม่กระชั้นชิดกับวันที่ใช้บังคับ</p>

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
		๒. กรณีร่างพระราชกฤษฎีกาที่มีเงื่อนไขเวลาการใช้บังคับให้หน่วยงานของรัฐเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และมีระยะเวลาเพียงพอต่อการเสนอเรื่องไปยังสำนักงานองคมนตรีโดยไม่กระชั้นชิดกับวันที่มีผลการใช้บังคับ โดยเฉพาะการเสนอขอขยายระยะเวลาของมาตรการต่าง ๆ ที่มีเงื่อนไขเวลาในการใช้บังคับซึ่งต้องออกกฎหมายรองรับ
๑๒.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๗๙ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙)	ให้ถือเป็นหลักการว่า การเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้จัดเก็บรายได้จากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายเกี่ยวกับสุราและยาสูบ
๑๓.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๙๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒)	ในการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องต้องเสนอเรื่องให้สำนักงานประมาณพิจารณาการจัดสรรเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเมื่อสำนักงานประมาณพิจารณาเสร็จแล้วให้แจ้งผลการพิจารณากลับไปยังหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาต่อคณะรัฐมนตรี
๑๔.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการเสนอร่างกฎกระทรวงต่อคณะรัฐมนตรีตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ห้ามไม่ให้มีบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจช่วงโดยกฎหมายแม่บทมิได้ให้อำนาจไว้) (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๐๕๗ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔)	ให้หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎกระทรวงถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเกี่ยวกับการเสนอร่างกฎกระทรวงจะต้องไม่มีบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจช่วงโดยกฎหมายแม่บทมิได้ให้อำนาจไว้
การจัดทำกฎหมายลำดับรอง		
๑๕.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ เรื่อง การดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองและแผนการเสนอกฎหมายลำดับรอง และการเร่งรัดดำเนินการเสนอกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายสำคัญ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๓๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙)	ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี ให้ทุกส่วนราชการเสนอแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญ และกรอบระยะเวลาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบและเพื่อติดตามความคืบหน้าด้วย
๑๖.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง การเสนอแผน กรอบสาระสำคัญ และระยะเวลาการจัดทำกฎหมายลำดับรอง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๖ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐)	

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการ		
๑๗.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๔๖๘ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๔)	ให้นำหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ ซึ่งเป็นการกำหนด ลักษณะ ปัจจัย และกระบวนการที่หน่วยงานของรัฐ ต้องดำเนินการในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการ เช่น (๑) กำหนดกรณีของรัฐไม่พึงเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ได้แก่ กรณีที่ประชาชนขอรับสิทธิประโยชน์และช่วยเหลือจากรัฐ (๒) กำหนดกระบวนการสำคัญที่หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการในการกำหนดค่าธรรมเนียม ได้แก่ การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและการทบทวนความเหมาะสมของอัตราค่าธรรมเนียม (๓) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต้องมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ โดยให้พิจารณารายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเทียบกับการดำเนินการของภาครัฐ และภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชน
การทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน		
๑๘.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (เรื่อง การทำสัญญา ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน) (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๒๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘)	๑. สัญญาที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ถ้าเป็นสัญญาที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ และสัญญาสัมปทานที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ให้สัมปทาน หน่วยงานของรัฐไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป ๒. สำหรับสัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และสัญญามีข้อระบุให้ให้อนุญาตตุลาการโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย
การใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ		
๑๙.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๔๓๘ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙)	ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ส่วนราชการเจ้าของเรื่องที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรีต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีภารกิจในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรงก่อน และให้นำความเห็นชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
โครงการลงทุนขององค์การมหาชน		
๒๐.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องและขออนุมัติดำเนินโครงการลงทุนขององค์การมหาชนที่มีวงเงินลงทุนสูงเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๙๑ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐)	การเสนอเรื่องและขออนุมัติดำเนินโครงการลงทุนขององค์การมหาชนที่มีวงเงินลงทุนสูงเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ให้องค์การมหาชนขอความเห็นจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้เสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป
สิทธิประโยชน์ของบุคลากรของรัฐ		
๒๑.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นของบุคลากรภาครัฐ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘๖ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐)	ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องส่งเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นของบุคลากรของรัฐให้สำนักงาน ก.พ. พิจารณาให้ความเห็นในภาพรวมก่อนแล้วจึงนำความเห็นของสำนักงาน ก.พ. เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป
การเสนอโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณในอนาคต		
๒๒.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๒๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑)	ให้ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้ ๑. ให้ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐในฐานะผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ เป็นผู้พิจารณาว่ากิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้นก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคตหรือไม่ ให้จัดเตรียมข้อมูลตามแบบฟอร์มที่กระทรวงการคลังได้จัดทำขึ้น เพื่อประกอบการขออนุมัติการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการนั้นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด ๒. ให้ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการที่รัฐจะต้องรับภาระทั้งหมดสำหรับกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการนั้น ๆ เพื่อประกอบการเสนอขออนุมัติการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี
สิ่งปลูกสร้างในงานนิทรรศการต่างประเทศ		
๒๓.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างหรืออาคารถาวรที่ส่วนราชการเป็นเจ้าของภาพจัดงานหรือเข้าร่วมงานเทศกาล/งานนิทรรศการนานาชาติในต่างประเทศในนามประเทศไทย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๓๐๙ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔)	ในกรณีที่ส่วนราชการใดจะเป็นเจ้าภาพจัดงานหรือเข้าร่วมงานเทศกาล/งานนิทรรศการนานาชาติในต่างประเทศในนามประเทศไทย และมีความประสงค์หรือจำเป็นจะต้องมีสิ่งปลูกสร้างหรืออาคารถาวรขึ้นในงาน ให้ส่วนราชการดังกล่าวจัดทำรายละเอียดของแผนการดำเนินงาน แผนงบประมาณ และแผนการใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้างหรืออาคารถาวรดังกล่าวภายหลังจากสิ้นสุดการจัดงานให้ชัดเจน เพื่อเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ต้นอย่างเคร่งครัด

ลำดับที่	มติคณะรัฐมนตรี/เรื่อง	สรุปสาระสำคัญ
การขึ้นทะเบียนมรดกโลก		
๒๔.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ เรื่อง การนำเสนออุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท เพื่อขอรับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙๓๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖)	การนำเสนอพื้นที่เพื่อขอรับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก ในครั้งต่อ ๆ ไป ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำผลการศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เกี่ยวกับความคุ้มค่าหรือประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก รวมทั้งให้จัดทำข้อมูลการคาดการณ์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ แหล่งมรดกโลกที่อาจเกิดขึ้น (การสร้างถนน ทางรถไฟ หรือระบบ สาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นต้น) เพื่อเสนอเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในคราวเดียวกันด้วย
การจ่ายเงินชดเชยหรือเยียวยาบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล		
๒๕.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง ให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็น ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีรัฐ จะจ่ายเงินชดเชยหรือเยียวยาบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗)	ในกรณีที่รัฐจะจ่ายเงินชดเชยหรือเยียวยาบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ตามกฎหมายหรือระเบียบใด ๆ ให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็น ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยว่า สมควรยกเว้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินชดเชย หรือเยียวยาดังกล่าวด้วยหรือไม่
การขอรับจัดสรรงบประมาณสำหรับแผนงาน/โครงการของส่วนราชการ		
๒๖.	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง การขอรับจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการใด ๆ ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๑๒๖ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)	กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐจัดทำคำเสนอขอรับ งบประมาณไว้ให้ครบถ้วนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง แผนงาน/โครงการ ที่จะต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีอากรต่าง ๆ ด้วย เช่น อากรศุลกากร ภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น